

Sygn. akt VI Ka 162/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: SSO Elżbieta Kosecka - Sobczak

Protokolant: st. sekr. sądowy Ilona Narusz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w E. G. J.

po rozpoznaniu dnia 22 czerwca 2018r., w E. sprawy:

P. W. (1) s. G. i R. ur. (...) w B.

oskarżonego z art. 190 § 1 kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt II K 513/17

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.

Sygn. akt VI Ka 162/18

UZASADNIENIE

P. W. (1) został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 2015 roku do dnia 21 czerwca 2017r. w B., woj. (...) - (...), działając w wykonaniu z góry powziętym zamiaru oraz w krótkich odstępach czasu wielokrotnie groził M. S. pozbawieniem życia, uszkodzeniem ciała i zniszczeniem mienia, które to groźby wzbudziły w nim uzasadnioną obawę, że będą spełnione tj. o czyn z art. 190 §1 kk w zw. z art. 12 k.k.

II. w okresie od 2016 roku do dnia 01 czerwca 2017r. w B., woj. (...) - (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w krótkich odstępach czasu wielokrotnie groził A. Z. uszkodzeniem ciała i pozbawieniem życia, które to groźby wzbudziły z nim uzasadnioną obawę, że będą spełnione tj. o czyn z art. 190 §1 kk w zw. z art. 12 k.k.

III. w dniu 18 czerwca 2017 roku w B., woj. (...) - (...), używając wobec funkcjonariuszy KPP w B.: sierż. sztab. B. L. i sierż. sztab. J. G. przemocy i groźby bezprawnej zmuszał w/wym. do zaniechania prawnej czynności służbowej polegającej na zatrzymaniu jego osoby oraz znieważał w/wym. funkcjonariuszy słowami wulgarnymi podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, przy czym P. W. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.2011r. sygn. akt II K 707/11 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. tj. o czyn z art. 224 §2 kk w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. art. 64 § 1 kk

IV. w dniu 18 czerwca 2017 roku w B., woj. (...) - (...), dwukrotnie uderzył M. K. ręką w twarz, w wyniku czego doznał on stłuczenia nosa z rozległym krwiakiem podskórnym i złamaniem kości nosa z przemieszczeniem oraz stłuczenia łuku brwiowego prawego z powstaniem niezbyt rozległej rany tłuczonej. które to obrażenia spowodowały u niego naruszenie prawidłowych czynności narządów ciała na czas powyżej dni siedmiu, przy czym P. W. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.2011r. sygn. akt IIK 707/11 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. tj. o czyn z art. 157 §1 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k.

V. w dniu 01 lipca 2017 roku w B., woj. (...) - (...), uderzył K. T. ręką w twarz, skutkiem czego upadł on na ziemię, w wyniku czego doznał złamania żuchwy po stronie prawej oraz drobnych otarć naskórka na głowie, które to obrażenia spowodowały u niego naruszenie prawidłowych czynności narządów ciała na czas powyżej dni siedmiu, przy czym P. W. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.2011r. sygn. akt IIK 707/11 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. tj. o czyn z art. 157 §1 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k.

VI. w okresie od 18 do 20 czerwca 2017r. w B., woj. (...) - (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w krótkich odstępach czasu wielokrotnie groził A. S. pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała, które to groźby wzbudziły w nim uzasadnioną obawę, że będą spełnione tj. o czyn z art. 190 §1 kk w zw. z art. 12 k.k.

VII. w okresie od stycznia 2017r. do 05 lipca 2017r. w B., woj. (...) - (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w krótkich odstępach czasu wielokrotnie groził P. M. pozbawieniem życia, uszkodzeniem ciała i zniszczeniem mienia, które to groźby wzbudziły w niej uzasadnioną obawę, że będą spełnione tj. o czyn z art. 190 §1 kk w zw. z art. 12 k.k.

VIII. w nocy z 04/05 lipca 2017r. w B., woj. (...) - (...), oparzył twarz P. M. papierosem, skutkiem czego doznała ona oparzenia I stopnia policzka na niewielkim obszarze, które to obrażenia spowodowały u niej rozstrój zdrowia na czas poniżej dni siedmiu, przy czym P. W. (1) zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.2011r. sygn. akt IIK 707/11 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. tj. o czyn z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k.

IX. w nocy z 04/05 lipca 2017r. w B., woj. (...) - (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w krótkich odstępach czasu wielokrotnie groził N. D. pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała, które to groźby wzbudziły w niej uzasadnioną obawę, że będą spełnione tj. o czyn z art. 190 §1 kk w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie o sygn. akt II K 513/17 rozstrzygnął, iż:

I. oskarżonego P. W. (1) uznaje za winnego tego, że :

- w dniu 21.06.2017 roku w B. woj. (...) - (...) groził M. S. pozbawieniem życia, która to groźba wzbudziła w nim uzasadnioną obawę, że będą spełnione, z tym ustalenie, iż czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.2011r. sygn. akt II K 707/11 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony przy użyciu przemocy, który to czyn kwalifikuje jako występki z art. 190 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk

- w okresie między 1 maja 2017 roku a 6 lipca 2017 roku groził A. Z. pobiciem oraz popełnieniem innego bliżej nieokreślonego przestępstwa, która to groźba wzbudziła w nim uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, z tym ustaleniem, iż czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.2011r. sygn. akt II K 707/11

za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k, popełniony przy użyciu przemocy, który to czyn kwalifikuje jako występki z art. 190 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk

- za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt VI, VII aktu oskarżenia, z tym ustaleniem, iż czynów powyższych dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.201 Ir. sygn. akt IIK .707/11 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k, popełniony przy użyciu przemocy, które to czyny kwalifikuje jako występki żart. 190 §1 kk wzw. żart. 12 kk wzw. żart. 64 §1 kk

- za winnego tego, w nocy z 04/05 lipca 2017r. w B., woj. (...)= (...) groził N. D. pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała, która to groźba wzbudziła w niej uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, z tym ustaleniem, iż czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 25.04.2013r. do 25.10.2013r. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.201 Ir. sygn. akt II K 707/11 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k, popełniony przy użyciu przemocy, który to czyn kwalifikuje jako występki z art. 190 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk z tym dodatkowym ustaleniem, iż czyny powyższe stanowią ciąg przestępstw i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierza mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. oskarżonego P. W. (1) uznaje za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt IV i V aktu oskarżenia, z tym ustaleniem, iż stanowią one ciąg przestępstw z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

III. oskarżonego P. W. (1) uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt III aktu oskarżenia, kwalifikowanego z art. 224 §2 kk w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. oskarżonego P. W. (1) uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt VIII aktu oskarżenia, kwalifikowanego z art. 157§2kkw zw. art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 157 § 2 k.k. wymierza mu karę 6 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 §2 kk łączy oskarżonemu kary pozbawienia wolności orzeczone w pkt I, II, III i IV wyroku i wymierza mu karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na mocy art. 63 §1 kk zalicza oskarżonemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od dnia 6 lipca 2017r. do dnia 23 października 2017 roku oraz okres zatrzymania od 18 czerwca 2017 roku do 19 czerwca 2017 roku;

VII. na mocy art. 41a§1 i 4 kk w zw. z art. 43 §1 kk orzeka wobec oskarżonego zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych M. S., A. Z., M. K., K. T., A. S., P. M. oraz N. D. na odległość mniejszą niż 10 (dziesięć) metrów przez okres 2 (dwóch) lat;

VIII. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. 1983 Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwalnia w całości oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, w tym od opłaty.

Wyrok ten zaskarżył obrońca oskarżonego w całości na korzyść P. W. (1), i wyrokowi temu zarzucił:

- obrazę art. 391§1 kpk , art. 191§2kpk i art. 182§1kpk polegająca na ujawnieniu zeznań matki oskarżonego oraz uczynienie ustaleń na podstawie tych zeznań, mimo, że przysługiwało jej prawo do odmowy zeznań i która oświadczyła, że z prawa tego chce skorzystać,

- rażąco surowość orzeczonych wobec oskarżonego kar,

- obrazę prawa materialnego, w szczególności art. 37a i 37b kk poprzez ich niezastosowanie,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że pomiędzy poszczególnymi czynami oskarżonego nie istnieje ścisły związek przedmiotowy oraz podmiotowy,

- obrazę prawa materialnego, w szczególności art. 86§1kk poprzez niezastosowanie wobec oskarżonego zasady pełnej absorpcji,

a stawiając takie zarzuty wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o wymierzenie oskarżonemu kary z warunkowym zawieszeniem wykonania, ewentualnie kary na podstawie art. 37a i 37b kk.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie sądu II instancji apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Co do zarzutu obrazę art. 391§1 kpk, art. 191§2kpk i art. 182§1kpk polegającej na ujawnieniu zeznań matki oskarżonego oraz uczynienie ustaleń na podstawie tych zeznań, mimo, że przysługiwało jej prawo do odmowy zeznań i która oświadczyła, że z prawa tego chce skorzystać, to należy przypomnieć, że względna przyczyna odwoławcza z art. 438 pkt. 2 kpk zachodzi w razie stwierdzenia obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia. I o ile faktycznie doszło do naruszenia wskazanych przepisów, bo w sytuacji złożenia przez matkę oskarżonego oświadczenia na k. 274, że odmawia składania zeznań, to sąd I instancji nie miał podstaw do tego by zeznania matki ujawnić i z nich korzystać przy ocenie i ustaleniach stanu faktycznego sprawy, to przecież zeznania te nie miały podstawowego znaczenia dla przypisania oskarżonemu winy w popełnieniu przestępstw w zaskarżonym wyroku. Gdyby nawet odrzucić zeznania matki oskarżonego, to i tak relacje pokrzywdzonych, zeznania świadków obciążających oskarżonego, a nawet wyjaśnienia oskarżonego, w których się przyznał, to stanowiły wystarczający materiał dowodowy by skazać P. W.. A to powoduje, że stwierdzona obraza przepisów postępowania wskazanych na wstępie nie miała wpływu na treść zaskarżonego wyroku. A tym samym nie stanowi względnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 438 pkt. 2 kpk.

Co do zarzucanej obrazę prawa materialnego, w szczególności art. 37a i 37b kk poprzez ich niezastosowanie, to trzeba wyraźnie zaznaczyć, że obraza taka zachodzi, gdy dany przepis ma charakter obligatoryjny (zobowiązujący sąd do jego bezwzględnej respektowania), a sąd go nie zastosował. "Obraza przepisów prawa materialnego (error iuris) obejmuje naruszenie przepisów każdej dziedziny prawa materialnego, stosowanych przez organ orzekający. Może to polegać na: (...) niezastosowaniu normy, której stosowanie było obowiązkowe." (patrz: wyr. SA w Krakowie z 21.7.2016 r., II AKa 115/16, KZS 2016, Nr 10, poz. 61). Natomiast i art. 37a kk i art. 37b kk mają charakter fakultatywny, tj. sąd może zastosować opisane tam dobrodziejstwa, ale nie jest do tego zobligowany. Stąd nie można było też uwzględnić i tego zarzutu.

Ponadto nie zachodziły też podstawy do uznania zasadności pozostałych zarzutów z apelacji oskarżonego, a odnoszących się do tego, że sąd miał zbyt surowo potraktować oskarżonego i wymierzyć mu kary jednostkowe, które nie uwzględniały w sposób wystarczający okoliczności łagodzących, a nadto naruszyć art. 86§1kk wobec niezastosowania zasady absorpcji przy kształtowaniu kary łącznej. Bowiem okoliczności, które wymienił skarżący w apelacji zostały uwzględnione przez sąd I instancji, ale wobec tego, że stopień społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu przestępstw wcale nie był tak niski, jak to wywodzi autor apelacji, to okoliczności te (w postaci przyznania się, kontynuowania nauki czy leczenia) nie mogły spowodować obniżenia wymierzonych kar. Skarżący zapomina bowiem o tym, że oskarżony jest osobą konfliktową, która łatwo popełnia przestępstwa (nawet w warunkach art. 64§1kk, a także po tym jak doszło do zatrzymań w sprawie i zwolnieniu oskarżonego) i którego nie powstrzymały od popełnienia czynów z niniejszej sprawy, wymierzone wcześniej kary. Świadczy to o tym, że P. W. jest sprawcą niepoprawnym i że sięgnięcie tylko do kar pozbawienia wolności i to takich orzekanych powyżej dolnych granic z sankcji z art. 190§1kk czy z art. 157§1kk, to pozwoliło na orzeczenie kar sprawiedliwych i takich które odniosą skutek prewencji ogólnej. Postulowane zaś w apelacji obniżenie kar jednostkowych wobec takiego sprawcy czy zastosowanie dobrodziejstw z art. 37 a kk czy z art. 37bkk wobec P. W., spowodowałyby, że dla ogółu społeczeństwa byłyby to

sygnał do tego, że można po raz kolejny popełniać liczne przestępstwa, na szkodę wielu pokrzywdzonych, można być „postrachem” danej miejscowości, bo i tak grozi za to niewielka odplata karna. A wobec tego nie byłoby szans na spełnienie takimi obniżonymi karami celów prewencji ogólnej czy szczególnej.

Stąd wszystkie okoliczności dot. ustalenia stopnia społecznej szkodliwości czynów lub odnoszące się do zasad wymiaru kary, które sąd I instancji wziął pod uwagę, a nie tylko te wskazane w apelacji oskarżonego, to pozwalają na stwierdzenie, że orzeczone kary jednostkowe nie są wcale rażąco surowe.

Również nie można przyjąć, by sąd winien orzec karę łączną z zastosowaniem absorpcji, tylko z uwagi na to, że przypisane czyny zostały popełnione w bliskim odstępie czasowym. Bowiem popełnienie wielu przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji (orzekania kary łącznej w wysokości kary najsurowszej orzeczonej za zbiegające się przestępstwa). Zasada ta wynika z orzecznictwa i tak w wyroku S.A. w Łodzi z 20.09.2001r (II Aka 154/01 Prok.i Pr. 2002/4/26) stwierdzono, iż ”W. nadmienić również, iż orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest orzeczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar, czy też poprzez zastosowanie zasady absorpcji. Wymiar kary łącznej zależy od stopnia związku przedmiotowego i podmiotowego zbiegających się przestępstw. Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma także wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji”. Stąd wobec wielości nagannych zachowań oskarżonego, który nawet po tym jak był zatrzymywany do poszczególnych czynów, stosowano wobec niego dozór policyjny, to po wyjściu na wolność dopuszczał się kolejnych przestępstw osądzonych w tej sprawie, i to z kategorii przestępstw p-ko wolności i z kategorii przestępstw p-ko życiu i zdrowiu, a więc skierowanych przeciwko różnym dobrom prawnie chronionym, to trudno przyjąć by zachodził ścisły związek pomiędzy tymi czynami, a to powodowało brak podstaw do zastosowania, przy orzekaniu kary łącznej, zasady absorpcji. Przy czym nie można też pominąć i negatywnej opinii środowiskowej o oskarżonym, która wynika choćby z zeznań świadków. A w takich okolicznościach nie było podstaw do obniżenia kar jednostkowych czy kary łącznej.

Należy tylko zaznaczyć, że sąd I instancji w pisemnym uzasadnieniu wskazał jako karę łączną karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, ale należy to traktować raczej jako oczywista omyłkę pisarską (tym bardziej, że w wyroku kara łączna została zapisana i cyframi i słownie, zaś w uzasadnieniu tylko cyframi), a nie jako przejaw tego, że decyzja o karze łącznej nie została przez sąd I instancji przemysłana.

Natomiast co do postulatu z apelacji aby wymierzyć oskarżonemu karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, to wobec orzeczenia kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy sprzeciwia się temu treść art. 69§1kk, a także wcześniejsze skazanie oskarżonego na kary pozbawienia wolności

Reasumując należy więc stwierdzić, obrońca oskarżonego nie wykazał by w sprawie Sąd Rejonowy dopuścił się względnych przyczyn odwoławczych z art.438 kpk i by wymierzył oskarżonemu niesprawiedliwe kary jednostkowe i karę łączną. Stąd na podstawie art. 437§1kpk Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, a z uwagi na trudną sytuację materialną oskarżonego to zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji (art. 624§1kpk).